

NOU 2015:2 Å høre til

Virkemidler for et trygt psykososialt skolemiljø

Innspill til høringsuttalelse fra PP- tjenesten, Senter for oppvekst, Drammen kommune.

Det opplyses først om at Drammen kommune har sendt et eget høringssvar, som er behandlet i bystyret. Høringssvaret nedenfor kommer kun fra PP-tjenesten.

Utredningen tar for seg et svært viktig tema; det psykososiale skolemiljøet.

Vi synes det er positivt at utredningen er konkret med hensyn til råd om håndtering av krenkelser, mobbing, trakassering og diskriminering. Del III med sin solide samling av kunnskap/ forskning rundt teamet mobbing, krenkelser og gode psykososiale skolemiljøer, gir en svært viktig felles nasjonal referanseramme når man skal jobbe videre med problemstillinger på dette området. Den er svært nyttig for PP-tjenesten.

I vårt innspill har vi valgt å rette fokus mot følgende to områder:

Inkludering

Høringsutkastet tar utgangspunkt i begrepet inkludering. Det fremheves at et vidt inkluderingsbegrep er styrende for utvalgets arbeid: ”Inkludering er grunnleggende for alle elever og handler om at alle skal høre til” (s. 18). Videre vektlegges faglig og sosial læring som nært sammenknyttet; de er utfyllende og avhengige av hverandre (s.18). Ovennevnte ser vi som et viktig utgangspunkt.

Videre fokuserer utredningen på nulltoleranse for krenkelser, mobbing, trakassering og diskriminering. En fornyet mobbepolitikk vektlegges samt ny aktivitetsplikt for skolene og økt rettssikkerhet for elevene. Dette ser vi også som svært viktige elementer.

Imidlertid er inkluderingsbegrepet, som utvalget selv også påpeker, mye videre enn bare å omhandle mobbing og trakassering. Inkludering handler i høyeste grad også om faglig mestring og deltakelse. I utredningen burde det stått mer om bl.a. lærestoff og arbeidsmåter m.m. Hvordan elevene lærer er viktig. Mening med undervisningen og lærestoffet, eller rettere sagt mangel på sådan, handler også om å falle utenfor og ikke høre til, gjennom opplevelse av manglende mestring. I videregående skole er en frafallsprosent på 55. Dette handler ikke bare om mobbing og trakassering, men om ekskludering innenfor mange områder, deriblant mangel på faglig mestring. Mye tyder på at det er en større del av barn- og unge som opplever skolen som en psykososial belastning i forhold til slike problemstillinger

enn i forhold til mobbing. NOU 2015:2 er viktig og sentral når det gjelder det psykososiale læringsmiljøet. Vi ser det med andre ord som positivt at mobbing er utvidet med begrepene trakassering, krenkelser og diskriminering. Vi anbefaler imidlertid at inkluderingsbegrepet utvides slik at det også omfatter faglig mestring og deltakelse.

Utvidelse av PP-tjenestens mandat (kompetanseheving og bemanningsnorm)

I utvalget drøftes også PP-tjenestens mandat. Utvalget peker på at PP-tjenesten har to viktige oppgaver; individarbeid systemrettet arbeid. Utvalget ønsker å endre PP-tjenestens mandat til å rette seg mot det psykososiale miljøet til alle elever, ikke kun de med særskilte behov. Dette ser vi som en nødvendig forutsetning for å realisere dreiningen av PP-tjenesten mot mer forebyggende innsats i skoler og barnehager.

Dersom forventninger til PP-tjenesten skal kunne innfris er det svært viktig at det fastsettes veiledende normer for bemanning ut i fra forståelse av PP-tjenestens helhetlige arbeidsoppgaver. Det ønskes også at det utarbeides en tydeligere beskrivelse av hva PP-tjenestens arbeid med det psykososiale miljøet for alle elever skal innebære, og at det må være et bredt inkluderingsbegrep som her ligger til grunn. Forventingene til PP-tjenestens konkrete arbeid bør nedfelles i lovverket noe tilsvarende kravet man har når PP-tjenesten utfører individrettet arbeid/ sakkyndighetsarbeid (jf opplæringslovens § 5-6).

Vi ser det som svært positivt at utvalget fremhever behovet PP-tjenesten har for å styrke egen kompetanse og eget handlingsrepertoar når det gjelder arbeid med organisasjons- og kompetanseutvikling i skoler/barnehager. Det er viktig å presisere at en slik kompetanseheving ikke bare må innebære opplæring i mobbeproblematikk/intervensjon, men også ta for seg øvrige deler av inkluderingsbegrepet. Vi ser det som viktig at det utarbeides nasjonale føringer og program for å styrke PP-tjenestens veiledningskompetanse knyttet til psykososialt miljø og organisasjons- og kompetanseheving for skole som system.

Vi mener det er klokt og nødvendig med en veiledende bemanningsnorm for PP-tjenesten for å kunne oppfylle forventningene til tjenesten. Dette er viktig dersom PP-tjenestens oppgaver endres til å gjelde opplæring og det psykososiale miljøet for alle elever, noe vi mener er rett utvikling. Dette blant annet fordi det er i samsvar med ønske om å tenke mer forebyggende, komme tidlig inn der det er nødvendig, jobbe på systemnivå, færre elever skal ha spesialundervisning og mer ordinær tilpasset opplæring, m.m. I utvalget foreslås det å

overføre stillinger fra Stat. ped. til kommunene/PP-tjenesten. Vi støtter behovet for en gjennomgang av hele det statlige støttesystemet. Vi ser det likevel som svært nødvendig at de spesialiserte tjenestene er tilstrekkelig rustet til å gi tjenester kommune ikke har kompetanse til å gi, og en bør gjøre grundige vurderinger av hvilket tilbud kommunene har behov for når det gjelder spisskompetanse.

Drammen 22.06.15

Senter for oppvekst/PP-tjenesten

Berit Sandvik

Avdelingsleder